

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „СТОЯН ЗАИМОВ“

5802 Плевен, ж.к. „Сторгозия“; канцелария: 064/678611; e-mail: st.zaimov@zaimov-pl.com

УТВЪРЖДАВАМ:

АННИ КЛИМЕНТОВА ПЕТКОВА

Директор на СУ „Стойан Заимов“ – гр. Плевен

Заповед № РД 16-1710 /07.09.2017 година

ЕТИЧЕН КОДЕКС

НА

УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ В СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „СТОЯН ЗАИМОВ“–

ГРАД ПЛЕВЕН

ГРАД ПЛЕВЕН

Етичният кодекс е създаден на основание чл.175 от Закона за предучилищното и училищното образование и приет на заседание на Педагогическия съвет, Протокол № 11 / 01.09.2017 година

СЪДЪРЖАНИЕ

Въведение

Нормативна уредба

Раздел I – Основни положения

Раздел II – Права и отговорности на участниците в училищната общност

- ❖ глава I - Педагогически специалисти и служители в училището
- ❖ глава II- Подкрепа за личностно развитие на децата и учениците
- ❖ глава III - Педагогически съвет
- ❖ глава IV - Обществен съвет
- ❖ глава V – Родители

Раздел III – Морални отговорности към семейството

Раздел IV – Взаимоотношения с колегите

Раздел V – Морални отговорности към обществото

Раздел VI – Професионално поведение

Раздел VII – Конфликт на интереси

Раздел VIII – Комисия по етика

Раздел IX – Лично поведение

Раздел X – Други разпоредби

ВЪВЕДЕНИЕ

Етичният кодекс на Средно училище „Стоян Заимов“ е разработен в съответствие с изискванията на чл. 175, ал. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование.

Етичният кодекс представя стандартите за етично поведение на работещите с ученици в образователно-възпитателния процес и има за цел:

- ✓ Да утвърди основните ценности, норми и принципи на поведение, които работещите с ученици трябва да знаят и спазват в своята практика.
- ✓ Да укрепи авторитета на учителите и общественото доверие към училището, като институция.
- ✓ Да утвърди волята и стремежа на работещите с ученици за етичност в образователно-възпитателния процес.
- ✓ Да насочва поведението и подпомага работещите с ученици в решаването на етични дилеми, които срещат в своята практика.
- ✓ Да очертае моралните отговорности на работещите с ученици: към детето, към семейството, помежду им и към обществото.

НОРМАТИВНА УРЕДБА:

Конвенцията на ООН за правата на детето;

Европейската харта за правата на човека;

Конституция на РБ;

Закон за защита правата на детето;

Закон за защита правата на човека;

Закон за предучилищното и училищно образование;

Наредбата за приобщаващо образование.

РАЗДЕЛ ПЪРВИ

ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл.1 (1) Етичният кодекс е разработен и приет на основание чл. 175 от Закона за предучилищното и училищното образование и е подчинен на общите принципи в системата на предучилищното и училищното образование:

1. Единна държавна образователна политика за осигуряване правото на предучилищно и училищно образование;
2. Ориентираност към интереса и към мотивацията на ученика, към възрастовите и социалните промени в живота му, както и към способността му да прилага усвоените компетентности на практика;
3. Равен достъп до качествено образование и приобщаване на всеки ученик;
4. Равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на предучилищното и училищното образование;
5. Хуманизъм и толерантност.

(2) Етичният кодекс на училищната общност е приет от педагогическия съвет по ред, определен в правилника за устройството и дейността на Средно училище „Стоян Заимов“ – град Плевен.

(3) Етичният кодекс е поставен на видно място в училищната сграда – на информационно табло до централния вход на училището.

(4) Етичният кодекс се публикува на интернет страницата на Средно училище „Стоян Заимов“ – град Плевен.

Чл. 2 Този кодекс определя правилата за поведение на служителите в училището.

Чл. 3 (1) Етичният кодекс в Средно училище „Стоян Заимов“ – град Плевен има за цел:

1. Да повиши общественото доверие в морала и професионализма на работещите в училището и да издигне неговия престиж;
2. Да предотврати възникването на конфликти в човешките взаимоотношения и да осигури хармонична атмосфера в училищната среда сред цялата училищна общност;
3. Да развие:
  - 3.1. Интелектуално, емоционално, социално, духовно-нравствено и физическо развитие и подкрепа на всеки ученик в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите му;
  - 3.2. Придобитите компетентности, необходими за успешна личностна и професионална реализация и активен граждански живот в съвременните общности;
  - 3.3. Ранно откриване на заложбите и способностите на всеки ученик и насърчаване на развитието и реализацията им;
  - 3.4. Формирането на устойчиви нагласи и мотивация за учене през целия живот;
  - 3.5. Придобиването на компетентности за разбиране и прилагане на принципите на демокрацията и правовата държава, на човешките права и свободи, на активното и отговорното гражданско участие;
  - 3.6. Формиране на толерантност и уважение към етническата, националната, културната, езиковата и религиозната идентичност на всеки гражданин;
  - 3.7. Формиране на толерантност и уважение към правата на учениците и хората с увреждания;

РАЗДЕЛ ВТОРИ

ПРАВА И ОТГОВОРНОСТИ НА УЧАСТНИЦИТЕ В УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

Глава I

Педагогически специалисти и служители в училището

Чл. 4 (1) Педагогическите специалисти изпълняват своите функции, като се ръководят от основни ценности и принципи на Закона за предучилищното и училищното образование, националните и европейски нормативни актове за защита правата на детето и защита правата на човека.

(2) При изпълнение на служебните си задължения, педагогическите специалисти се отнасят любезно, възпитано и с уважение към всеки, като зачитат правата и достойнството на личността и не допускат каквито и да са прояви на дискриминация.

Чл. 5 (1) Всички работници и служители в Средно училище „Стоян Заимов“ – град Плевен са длъжни:

1. да спазват принципите на законност, лоялност, честност, безпристрастност, политическа неутралност, отговорност и отчетност.
2. да спазват законодателството в Република България, като съдействат за провеждането на държавна политика, основаваща се на принципите на правовата държава.
3. да осъществяват действия, предлагат и вземат решения, водещи до елиминиране на произвола и укрепване на доверието в институцията.
4. да извършват дейността си по компетентност, обективност и добросъвестност, и да се стремят към непрекъснато подобряване на работата си, в интерес на учениците.
5. да не накърняват престижа на училището, не само при изпълнение на служебните задължения, но и в своя обществен и личен живот.

(2) Педагогическите специалисти са длъжни:

1. да основават практиката си на съвременните знания за детското развитие и познаването на индивидуалните особености на всеки ученик.
2. да разбират и уважават уникалността на всеки ученик.
3. да се съобразяват със специфичната уязвимост на всеки ученик.
4. да създават безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическото развитие на учениците.
5. да подкрепят правото на ученика на свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес.
6. да работят в интерес на ученика.
7. да осигуряват на учениците със специални образователни потребности равни възможности за достъп до образование и адекватни грижи в зависимост от потребностите на ученика.
8. да не участват в практики, които не зачитат достойнството на ученика или са опасни и вредни за физическото и емоционално му здраве и развитие.
9. да не осъществяват действия /разделянето на ученици в паралелки или групи на етнически или религиозен признак/ и да не участват в практики, които дискриминират по някакъв начин учениците на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности, или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите.
10. да познават симптомите на насилие над ученик – физическо, сексуално, вербално, емоционално малтретиране или занемаряване.
11. да познават нормативната основа – кодекси, конвенции, закони, правилници, наредби, инструкции и други и вътрешните нормативни актове на институцията, защитаващи ученика от насилие и да ги спазват.
12. при съмнение за малтретиране над ученик, да действат съобразно разписаните процедури във вътрешните нормативни актове на Средно училище „Стоян Заимов“ – град Плевен:
  - 12.1 алгоритъм за прилагане на механизма за противодействие на тормоза;
  - 12.2 механизъм за противодействие на училищния тормоз между учениците;
  - 12.3 план за работа на училищния координационен съвет;
13. когато друго лице изкаже подозрения за малтретиране на ученик, да му окажат пълно съдействие за предприемане на подходящи действия за закрила на ученика.
14. когато му станат известни действия или ситуации, които заплашват здравето и сигурността на ученик, имат моралната и законова отговорност да информират органите по закрила на детето и ръководството на училището.

Чл. 6 (1) На всички ученици е гарантирано правото:

1. да бъдат обучавани и възпитавани в здравословна, безопасна и сигурна среда;
2. да бъдат осигурявани възможности за тяхното развитие и приобщаване към обществените традиции и ценности;
3. да бъдат зачитани като активни участници в образователния процес;
4. да избират профила и професията;
5. да избират между учебните предмети или модули, предложени от училището за изучаване в избираемите и във факултативните учебни часове;
6. да получават библиотечно-информационно обслужване;
7. да получават информация относно обучението, възпитанието, правата и задълженията си;
8. да получават обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие;
9. да разчитат на равнопоставеност и взаимно зачитане на правата на всеки, независимо от раса, вяра, националност, убеждения, пол, социален статус;

10. на свобода на изразяване на мнение;
  11. свобода на мисълта, съвестта и религия;
  12. формиране на собствени възгледи и право да ги изразяват свободно;
  13. право на закрила срещу нарушаващите тяхното достойнство методи на възпитание, физическо, психическо или друго насилие или форми на въздействие.
  14. право на закрила за нормалното им физическо, умствено, нравствено и социално развитие.
  15. на специална закрила за извеждането му от рисковата ситуация, когато е попаднало в риск;
  16. да бъдат информирани и консултирани във връзка с избора на образование и/или професия;
  17. да участват в проектни дейности;
  18. да дават мнения и предложения за училищните дейности, включително за избираемите и за факултативните учебни часове;
  19. чрез формите на ученическо самоуправление да участват в обсъждането при решаване на въпроси, засягащи училищния живот и училищната общност, в т. ч. училищния учебен план;
  20. да получават съдействие от училището и от органите на местното самоуправление при изразяване на мнението си по въпроси, които пряко ги засягат, както и при участие в живота на общността;
  21. да бъдат поощрявани с морални и материални награди.
  22. да участват в училищния живот и в организационното развитие на училището чрез различни форми на ученическо самоуправление на ниво паралелка и училище, определени с правилника на училището по предложение на учениците, като с това си участие съдействат за изграждане на позитивна дисциплина и добър организационен климат.
  23. да се ползват от мерките за специална закрила, ако са ученици с изявиени дарби.
- (2) Работещите с ученици трябва да притежават определени личностни, морални и социални качества.

Глава II

Подкрепа за личностно развитие на учениците

Чл.7 (1) Средно училище „Стоян Заимов“ – град Плевен осигурява подкрепа за личностно развитие на учениците съвместно с държавните и местните органи и структури и доставчиците на социални услуги, подчинена на разпоредбите на чл. 174 от Закона за предучилищното и училищното образование.

Чл. 8 (1) Подкрепата за личностното развитие на учениците е обща и допълнителна и е уредена в Закона за предучилищното и училищното образование, Наредбата за приобщаващо образование и Правилника за устройството и дейността на училището.

Чл. 9 (1) Екипната работа между учителите и другите педагогически специалисти включва обсъждане на проблеми и обмяна на добри практики при работата им с едни и същи ученици с цел повишаване ефективността на педагогическите подходи.

Чл. 10 (1) Общата подкрепа се осигурява за всички ученици.

(2) Допълнителната подкрепа се предоставя въз основа на оценката на индивидуалните потребности, която се извършва от екип за подкрепа за личностно развитие в училището.

(3) Екипът за подкрепа за личностно развитие се създава със заповед на директора за определен ученик.

Чл. 11 (1) Екипът за подкрепа за личностно развитие в училището:

1. идентифицира силните страни на ученика, затрудненията, свързани с развитието, обучението и поведението му, както и причините за тяхното възникване;
2. извършва оценка на индивидуалните потребности на ученика;

3. изготвя и реализира план за подкрепа;
4. извършва наблюдение и оценка за развитие на всеки конкретен случай;
5. изпълнява и други функции, предвидени в Наредбата за приобщаващото образование.

Чл. 12 (1) Средно училище „Стоян Заимов“ – град Плевен самостоятелно разработва и прилага цялостни политики за:

1. развитие на училищната общност
2. изграждане на позитивен организационен климат;
3. утвърждаване на позитивна дисциплина;
- (2) Изграждането на позитивен организационен климат изисква създаване на условия за сътрудничество, ефективна комуникация и отношения на загриженост между всички участници в процеса на образование.
- (3) При работата с учениците в училище, педагогическите специалисти основават дейността си на принципа на позитивната дисциплина, който се свързва с мерки и подходи, гарантиращи изслушване на ученика, осъзнаване на причините за проблемното му поведение и предоставяне на възможност за усвояване на добри поведенчески модели спрямо себе си и останалите.
- (4) При работата с учениците педагогическите специалисти основават дейността си на принципа на превенцията на обучителните трудности и ранното оценяване на риска от тях.
- (5) Тези мерки се прилагат към всички ученици в обща класна стая по ред, определен в наредбата за приобщаващото образование.

Глава III

Педагогически съвет

Чл. 13 (1) Функциите и ролята на педагогическия съвет при приемането на вътрешни нормативни актове, свързани с дейности за осигуряване на позитивен организационен климат и подкрепа на училищната общност са разписани в чл. 263 от Закона за предучилищното и училищното образование и се реализират чрез:

1. Предприемане на мерките за превенция при възникването на конфликти и превантивни дейности за осигуряване на позитивен организационен климат и подкрепа на училищната общност.
2. Изработване на вътрешни нормативни актове, съгласно действащата нормативна уредба:
  - Стратегия за развитие на Средно училище „Стоян Заимов“ – град Плевен за следващите четири години с приложени към нея план за действие и финансиране;
  - Правилник за дейността на училището чрез изграждане на постоянно действащи комисии:
    1. Етична комисия;
    2. Комисия по противодействие на училищния тормоз и превенция на агресията и насилието.
    3. Комисия по качество.
    4. Комитет по условия на труд
      - Годишен план за дейността на училището;
      - Мерки за повишаване качеството на образованието, произтичащи от оперативните цели на Стратегията;
      - Учебни планове за индивидуална форма на обучение – в зависимост от индивидуалните потребности на всеки ученик и нуждите му от подкрепа;
      - Програма за превенция на ранното напускане на училище;
      - Програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на учениците от уязвими групи.
- (2) Педагогическият съвет:
  1. предлага на директора разкриване на занимания по интереси;

2. прави предложения на директора за награждаване на ученици и за налагане на съответните санкции;
3. участва със свои представители в създаването и приемането на етичен кодекс на училищната общност;
4. периодично, най-малко три пъти през една учебна година, проследява и обсъжда нивото на усвояване на компетентности от учениците и предлага съвместни мерки между учителите с цел подобряване на образователните резултати;
5. упражнява други правомощия, определени с нормативен акт.

(3) Първите четири документа по ал. 1, т. 2 се публикуват на интернет страницата на Средно училище „Стоян Заимов“ – град Плевен.

Глава IV

Обществен съвет

Чл. 14 (1) На основание чл. 265 от Закона за предучилищното и училищното образование се създава обществен съвет, с цел създаване на условия за активни и демократично функциониращи общности.

(2) Общественият съвет е орган за подпомагане на развитието на училището и за граждански контрол на управлението му.

(3) Общественият съвет в Средно училище „Стоян Заимов“ – град Плевен:

1. одобрява стратегията за развитие и приема ежегодния отчет на директора за изпълнението ѝ;
2. участва в работата на педагогическия съвет;
3. предлага политики и мерки за подобряване качеството на образователния процес въз основа на резултатите от самооценката на институцията, външното оценяване - за училищата, и инспектирането на училището;
4. участва в създаването и приемането на настоящия етичен кодекс на училищната общност.

Глава V

Родители

Чл. 15 (1) Родителите имат следните права, свързани с етиката в отношенията с работещите в училище:

1. периодично и своевременно да получават информация за успеха и развитието на децата им в образователния процес, за спазването на правилата в училището и за приобщаването им към общността;
2. да се срещат с ръководството на училището, с класния ръководител, с учителите и с другите педагогически специалисти в определеното приемно време или в друго удобно за двете страни време;
3. да присъстват и при желание от тяхна страна да бъдат изслушвани, когато се решават въпроси, които засягат права и интереси на ученика;
5. най-малко веднъж годишно да получават информация, подкрепа и консултиране в училището по въпроси, свързани с образованието, с кариерното ориентиране и с личностното развитие на децата им;
6. да избират и да бъдат избирани в обществения съвет на училището;
7. да изразяват мнение и да правят предложения за развитие на училището.

Чл. 16 (1) Родителите имат следните задължения, свързани с етичните правила в училището:

1. да осигуряват редовното присъствие на ученика в училище, като уведомяват своевременно училището в случаите на отсъствие;
3. редовно да се осведомяват за своите деца относно приобщаването им в училищната среда, успеха и развитието им в образованието и спазването на училищните правила;
4. да спазват правилника за дейността на училището и да съдействат за спазването му от страна на ученика;

5. да участват в процеса на изграждане на навици за самоподготовка като част от изграждането на умения за учене през целия живот;

6. да участват в родителските срещи;

7. да се явяват в училището след покана от учител, директор или друг педагогически специалист в подходящо за двете страни време.

(2) Родителите, чиито деца се обучават в самостоятелна форма на обучение, са длъжни да гарантират постигането на целите, да осигурят необходимите условия за обучение, познавателни книжки, учебници и учебни помагала, както и да прилагат по свой избор методики и подходи, съобразени с възрастта, индивидуалните потребности и интересите на ученика.

Раздел III

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ СЕМЕЙСТВОТО

Чл. 17 (1) Първостепенна отговорност на работещите в училище е:

- да подпомагат семейството при отглеждането и възпитанието на учениците;
- да зачитат достойнството на всяко семейство и неговата култура, обичаи, език и убеждения;
- да уважават ценностите на семейството при отглеждане и възпитание на децата и правото му да взема решения;
- да информират семейството за всички решения, отнасящи се до ученика, и когато е подходящо, да го включва във вземането на такива решения;
- да зачитат правото на семейството да бъде информирано за начина, по който се работи с ученика, за оказаната му обща и допълнителна подкрепа.
- да информират родителите за изследователските проекти, включващи техните деца и да се стремят да им дават възможност да упражняват правото си да откажат участието, без да изпитват чувство за вина;
- да не позволяват и да не участват в изследвания, които по някакъв начин могат да застрашат здравето, образованието, развитието или благополучието на ученика;
- да не използват отношенията със семейството за лично благодетелстване;
- да не влизат в отношения с членовете на семейството, които могат да навредят на ефективността на работата с ученика;
- да осигуряват конфиденциалност на информация и да зачитат правото на семейството на личен живот с изключение на случаите на малтретиране и лоша грижа. Това не важи в случаите, когато има основания да счита, че благополучието на ученика е в риск.
- да се ангажират с разработването на правила за опазване поверителността на информацията, които да бъдат достъпни и задължителни за целия персонал и семействата. Разкриването на поверителна информация за ученика може да става само с разрешение на семейството, като това не важи в случаите на малтретиране и лоша грижа.
- в случаите, когато има конфликт между членовете на семейството, да работят открито, споделяйки наблюденията си за ученика, за да помогнат всички включени страни да вземат информирано решение, като стриктно се въздържат от вземане страна в конфликта.

Раздел IV

ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С КОЛЕГИТЕ

Чл. 18 (1) В отношенията с колегите си, служителят проявява уважение и коректност, като не допуска поведение, което накърнява достойнството и правата на отделната личност.

(2) Служителят уважава мнението на колегите си и се съобразява с правото им на личен живот.

Чл. 19 (1) Когато противоречията между колеги не могат да бъдат разрешени от самите тях, те търсят съдействието на непосредствения ръководител.

Чл. 20 (1) Със своето лично поведение и чувство за отговорност, служителят трябва да дава пример на другите служители, а служителите на ръководни длъжности - и по отношение на своите подчинени.

Чл. 21 (1) Служителят е длъжен да изгражда и поддържа отношения на уважение, доверие, сътрудничество и колегиалност.

Чл. 22 (1) Служителят е длъжен да обменя информация и ресурси, които имат отношение към благополучието и закрилата на правата на ученика.

Чл. 23 (1) Служителят е длъжен да работи за утвърждаване собствения и на колегите си авторитет, като се въздържа от действия, които биха уронили престижа на професията, и да проявява нетърпимост към подобни действия.

Раздел V

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ОБЩЕСТВОТО

Чл. 24 (1) Учителите и служителите предоставят висококачествени програми и услуги. Не предлагат услуги, за които не притежават компетентност, квалификация или ресурси и правоспособност.

Чл. 25 (1) Учителите и служителите работят за създаване на сигурна обществена среда, в която детето да получава адекватни здравни грижи, храна, подслон, възпитание и да живее без насилие.

Чл. 26 (1) Учителите и служителите работят за подобряване на сътрудничеството между организациите както и за интердисциплинарното взаимодействие между професиите, които имат отношение към благополучието на децата и семейството.

Чл. 27 (1) Учителите и служителите съдействат за повишаване степента на разбиране на учениците и техните нужди.

Чл. 28 (1) Учителите и служителите работят за популяризиране правата на учениците, както и за повишаване чувствителността на обществото към нарушаването им.

Чл. 29 (1) Учителите и служителите работят за подкрепа на законите и политиките, които подпомагат благополучието на учениците и семействата им и се противопоставя на тези, които го нарушават.

(2) Учителите и служителите са длъжни:

1. да уважават уникалността и потенциала на всеки ученик.
2. да работят в най-добрия интерес на ученика.
3. в работата си в никакъв случай да не използват физически наказания и възпитателни методи, уронващи достойнството на ученика.
4. да уважават и подкрепят семействата при отглеждане и възпитание на децата.
5. да уважават колегите си и да ги подкрепят и насърчават в изпълнение на етичния кодекс.
6. да поддържат висок стандарт на професионално поведение, като постоянно обогатяват знанията, уменията и компетентностите си.
7. да служат като застъпник на ученика и семейството в общността и обществото.
8. да спазват етичните правила, заложи в този кодекс.

9. да изпълняват задълженията си безпристрастно и непредубедено, като създават условия за равнопоставеност на разглежданите случаи и лица и правят всичко възможно, за да бъде обслужването достъпно за всеки.
10. да опазват данните и личната информация на гражданите, станали му известни при или по повод на изпълнението на служебните му задължения.
11. да извършват административното обслужване законосъобразно, своевременно, точно, добросъвестно и безпристрастно. Да се произнасят по исканията на гражданите и да им предоставят цялата необходима информация, с оглед защитата на техните права и интереси при спазване изискванията на Закона за защита на класифицираната информация и Закона за защита на личните данни.
12. да отговарят на поставените въпроси съобразно функциите, които изпълняват, като при необходимост пренасочват гражданите към друг служител, притежаващ съответната компетентност.
13. да информират гражданите, относно възможностите за обжалване в случаи на допуснати от администрацията нарушения или отказ за извършване на административна услуга.

Раздел VI

ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл. 30 (1) Професионализмът се разкрива чрез работата, която се върши етично, компетентно и позитивно:

1. учителите и служителите подпомагат органите на държавната власт с висок професионализъм, безпристрастност и активност при разработването и провеждането на държавната политика, както и при изпълнението на взетите решения и осъществяването на неговите правомощия.
2. при изпълнение на служебните си задължения учителите и служителите следват поведение, което създава увереност у органите, чиято дейност подпомагат, че могат да му се доверяват и да разчитат на него.
3. учителите и служителите изпълняват задълженията си честно и безпристрастно, като не допускат личните политически пристрастия да му влияят.
4. когато правят предложения пред ръководството на училището, учителите и служителите предоставят цялата информация, отнасяща се до вземането на конкретно решение.

Чл. 31 (1) Задължения на учителите и служителите:

1. учителите и служителите са длъжни да спазват служебната йерархия и стриктно да изпълняват актовете и заповедите на горестоящите органи и служители от администрацията.
- (2) учителите и служителите не са длъжни да изпълняват неправомерна заповед, издадена по установения ред, когато тя съдържа очевидно за него правонарушение.
- (3) учителите и служителите могат да поискат писмено потвърждаване на служебния акт, когато в отправената до него устна заповед се съдържа очевидно за него правонарушение.
- (4) учителите и служителите не са длъжни да изпълнят нареждане, което засяга техните права, правата на техните съпруга или съпруг, роднини по права линия без ограничения, по съребрена линия до четвърта степен и по сватовство до втора степен включително. В този случай те са длъжни незабавно да уведомят органа, от когото са получили нареждането.

Чл. 32 (1) Учителите и служителите поставят пред своя ръководител открито и честно проблемите, с които се сблъскват в процеса на работа.

Чл. 33 (1) Учителите и служителите противодействат на корупционни прояви и на други неправомерни действия в Средно училище „Стоян Заимов“ – град Плевен.

- (2) Учителите и служителите не допускат да бъдат поставяни във финансова зависимост или в друга обвързаност от външни лица или организации, както и да искат и да приемат подаръци, услуги, пари, облаги или други ползи, които

могат да повлияят на изпълнението на служебните им задължения, решения или да нарушат професионалните им подходи по определени въпроси.

(3) Учителите и служителите не може да приемат подаръци или облаги, които могат да бъдат възприети като награда за извършване на работа, която влиза в служебните им задължения.

Чл. 34 (1) Учителите и служителите не трябва да изразяват лични мнения по начин, който може да бъде тълкуван като официална позиция на Средно училище „Стоян Заимов“ – град Плевен.

Чл. 35 (1) При изпълнение на служебните си задължения учителите и служителите опазват повереното им имущество с грижата на добър стопанин и не допускат използването му за лични цели. Учителите и служителите са длъжни своевременно да информират непосредствения си ръководител за загубата или повреждането на повереното им имущество.

(2) Документите и данните в Средно училище „Стоян Заимов“ – град Плевен, могат да се използват от учителите и служителите само за изпълнение на служебните им задължения при спазване на правилата за защита на информацията.

Чл. 36 (1) Учителите и служителите са длъжни да спазват установеното работно време.

Чл. 37 (1) Учителите и служителите не участват в скандални прояви, с които биха могли да накърнят престижа на училището.

Чл. 38 (1) Учителите и служителите не могат да упражнява дейности, посочени в законодателството като несъвместими с техните задължения и отговорности, както и да получават доходи от такива дейности.

Раздел VII

КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Чл. 39 (1) При възлагането на служебна задача, чието изпълнение може да доведе до конфликт между служебните задължения и частните интереси, учителите и служителите следва своевременно да уведомят своя ръководител.

(2) Учител и служител, на когото станат известни факти и обстоятелства за възникнал конфликт на интереси в училището, предприема необходимите мерки за изясняване на въпроса.

(3) Когато учителят или служителят се съмняват дали дадена дейност е съвместима със служебните им задължения, те трябва да обсъдят това със своя ръководител.

Чл. 40 (1) Учителят и служителят не могат да използват служебното си положение за осъществяване на свои лични или на семейството си интереси.

(2) Учителят и служителят не участват в каквито и да са сделки, които са несъвместими с тяхната длъжност и функции.

(3) Служителите, напуснали училището, не трябва да злоупотребяват с информацията, която им е станала известна във връзка с длъжността, която са заемали, или с функциите, които са изпълнявали.

Чл. 41 (1) Учителите и служителите не могат да използват служебното си положение за лично и на семейството си облагодетелстване.

Чл. 42 (1) Учителите и служителите трябва да избягват всякакви ситуации, които могат да доведат до конфликт на интереси. При появяването на такъв конфликт те са длъжни да информират веднага ръководителя си.

Чл. 43 (1) В случай на вече възникнал конфликт на интереси и само съобразно с нарежданията на ръководителя, учителите и служителите могат да се оттеглят от конкретното служебно задължение, което е причина за възникването на конфликта.

Чл. 44 (1) Когато учителят или служителят смятат, че дадена дейност е несъвместима със служебните им задължения, те трябва да обсъдят това с ръководителя.

Раздел VIII

КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

Чл. 45 (1) За спазването на Етичния кодекс на общността и за разрешаване на възникнали при приложението му казуси, в училището, се създава Комисия по етика.

1. Комисията по етика е помощно-консултативен орган към Средно училище „Стоян Заимов“ – град Плевен.
2. Комисията по етика приема вътрешни правила за превенция, наблюдение, установяване и докладване на нарушения и за предприемане на последващи мерки при прилагане на етичния кодекс на общността.
3. Комисията по етика отчита дейността си пред педагогическия съвет, в края на всяка учебна година.

Чл. 46 (1) Комисията по етика разглежда подадените жалби, свързани със спазването на този кодекс, а при необходимост се самосезира.

Чл. 47 (1) Всеки заинтересован може да внесе жалба до комисията по етика, която се завежда във входящия дневник на Средно училище „Стоян Заимов“ – град Плевен.

Раздел IX

ЛИЧНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл. 48 (1) При изпълнение на служебните си задължения и в обществения си живот учителите и служителите следват поведение, което не уронва престижа на Средно училище „Стоян Заимов“ – град Плевен.

(2) Учителите и служителите не допускат на работното си място поведение, несъвместимо с добрите нрави.

(3) Учителите и служителите се стремят да избягват в поведението си конфликтни ситуации, а при възникването им целят да ги преустановят, като запазят спокойствие и контролират поведението си.

(4) Учителите и служителите спазват благоприличието и деловия вид в облеклото, съответстващи на служебното им положение и на институцията, която представляват.

Чл. 49 (1) Учителите и служителите придобиват и управляват имуществото си по начин, който да не създава съмнение за злоупотреба със служебно положение.

Чл. 50 (1) При осъществяването на действия, несъвместими с поведението по този кодекс, учителите и служителите следва да се оттеглят от изпълняваната длъжност.

Раздел X

ДРУГИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 51 (1) При неспазване нормите на поведение и този кодекс учителите и служителите носят дисциплинарна отговорност съгласно разпоредбите на Кодекса на труда.

Чл. 52 (1) При първоначално постъпване на длъжност в Средно училище „Стоян Заимов“ – град Плевен, непосредственият ръководител е длъжен да запознае служителя с разпоредбите на този кодекс.

СТАНДАРТИ НА ВЗАИМООТНОШЕНИЯ И РАБОТА

Отнасяйте се към всички граждани с уважение!

Отнасяйте се с другите така, както Вие искате да се отнасят с Вас.

Поддържайте неутрална и честна позиция спрямо всички хора!

Реализирайте поведение, лишено от пристрастия, честно и равнопоставено отношение към всички граждани.

Демонстрирайте външен вид и поведение, които да се отразят положително върху имиджа на организацията в която работите!

Начинът на обличане говори за нашето отношение. Носете облекло, подходящо на заеманата длъжност. Помнете, че това, което носите, се отразява на Вашето настроение, на грижите, които полагате в работата си, и на реакцията на околните.

Отговаряйте осведомено и предоставяйте актуална и точна информация!

Поддържайте професионално отношение!

Професионализмът се разкрива чрез работата, която се върши етично, компетентно и позитивно.

Насърчавайте работа в екип!

Работата в екип е способността за съвместно постигане на обща цел.

Спазвайте ангажиментите си!

Отговаряйте своевременно!

Променяйте вашата организация!

Старайте се всеки ден да установявате отлична работна етика и да намирате начини да участвате активно в работата на организацията. Духът на служителите е важен и зависи от максималните усилия на всички.

Създайте ваш собствен стил на работа!

Бъдете искрени и последователни. Помнете, че личните Ви качества се отразяват на стандартите, които Вие създавате за самите себе си. Разликата между ефективна и неефективна работа е въпрос на :

- ✓ компетентност;
- ✓ умения за общуване;
- ✓ съпричастност.

„ Позовавайки се на Конституцията на Република България, Конвенцията на ООН за правата на детето, Европейската харта за правата на човека и Закона за защита правата на детето, целите на Закона за предучилищно и училищно образование, ръководени от принципа, че грижата за живота и здравето на детето е на първо място и всяко дете трябва да бъде подготвено да води живот на самостоятелна личност в обществото и да бъде възпитано в духа на ценностите на Република България и Европейския съюз, ние учителите и служителите от Средно училище „Стоян Заимов“ – град Плевен, приемаме моралния ангажимент в своята ежедневна и професионална дейност да се ръководим от принципите и правилата на настоящия Етичен кодекс!“

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Контролът за спазване на нормите на настоящия Етичен кодекс на общността се осъществява от Комисията по етика.

§ 2. При неспазване нормите на поведение в този кодекс, служителите носят дисциплинарна отговорност съгласно разпоредбите на Кодекса на труда и Правилника за устройството и дейността на Средно училище „Стоян Заимов“ – град Плевен.

§ 3. При първоначално постъпване на длъжност в Средно училище „Стоян Заимов“ – град Плевен, директорът е длъжен да запознае работещия с разпоредбите на този кодекс.

§ 4. Настоящият етичен кодекс е приет от Педагогическия съвет на 01.09.2017 година.

§ 5. Изменения в настоящия етичен кодекс се правят по реда на неговото приемане.